

odborný časopis

sociální služby

cena: 69 Kč / 3 €

Žít „doma“
v domově
pro seniory
až do konce

Canisterapie
očíma
terapeuta
aneb
Léčba
psí láskou

Sociální služby

Umíme připravovat
a podávat stravu v sociálních službách?

Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky
www.apsscr.cz • www.socialnisluzby.eu

ročník: XXVI.
červen–červenec 2024

Právě nedostatečnou edukaci považujeme za jeden z významných rizikových faktorů sexualizovaného násilí u osob s mentálním a fyzickým handicapem a lidí s poruchou autistického spektra.

to těmi, kteří mohou včas rozpoznat nejen příznaky již proběhlého sexualizovaného násilí, ale mohou identifikovat i jeho rizika a včas mu zabránit.

Pro osoby blízké, stejně jako pečující osoby či osoby poskytující zdravotnické, školské či sociální služby, je proto **nezbytné znát projevy a důsledky sexualizovaného násilí** specifické pro naši cílovou skupinu.

Při zahraničních výzkumech se ukázalo, že sexuální zneužívání u osob s mentálním znevýhodněním má širokou škálu psychologických, behaviorálních a sociálních důsledků. Častěji se u těchto osob objevují poruchy chování, sebepoškození, nevhodné sexuální projevy a narušený pocit osobního bezpečí.⁵

➤ **Člověk se zkušeností se sexualizovaným násilím:**

- se z důvodu prožitého traumatu může projevat často zdánlivě paradox-

ním a matoucím chováním a emocemi;

- prožívá doživotní následky fyzického, psychického, sociálního a emočního charakteru;
- často trpí posttraumatickou stresovou poruchou, při které opakovaně prožívá traumatickou událost a vyhýbá se místům a situacím, ve kterých k události došlo.

➤ **Známky toho, že mohlo dojít k sexualizovanému násilí**

1. V oblasti chování:

- stud, strach, obava – hovořit o tématech, která mají souvislost s intimitou, sexualitou nebo při činnostech s tím souvisejícím (při komunikaci odchází pryč, zakrývá si oči, uši, má strach, skrývá se);
- náhlé zvýšené zaujetí tématem sexuality, zvýšená potřeba komunikace o tématech v oblasti sexu a intimity, nadměrné sexualizované chování;⁶
- projevy při osobní hygieně – zakrývání si genitálií, při podpoře při úkonech osobní hygieny, zvýšený stud, strach, křik, pláč;
- neobvyklé reakce na doteky od ostatních osob (pláč, křik, strach, nebo naopak velký apel na blízkost, zvýšená potřeba doteků);
- zvýšená potřeba doteku, mazlení s domácími mazlíčky atp.;⁷
- poruchy spánku, potíže s jídlem a pitným režimem (odmítání jídla, nebo naopak přejídání);
- strach ze tmy, z toho být sám/sama na nějakém místě nebo strach z osob, ze kterých klient dříve strach neměl;
- regrese;
- zhoršená symptomatika PAS (zvýšená citlivost na podněty, narušení sensorického vnímání, zvýšený počet meltdownu nebo ataků, agrese, sebepoškození, cykličnost, rituálnost);
- sebepoškození, agrese;
- deprese, smutek, sklíčenost, apatie, nezájem o své okolí a nabízené činnosti;
- velká potřeba spánku;
- nevysvětlitelný, náhlý strach z gynekologického či jiného fyzického vyšetření, včetně stomatologického.⁸

2. Tělesné, somatické projevy:⁹

- poranění v genitáliích a kolem nich;
- potíže s vylučováním;
- sexuální přenosné infekce;

➤➤➤ 20

**Poradna konceptu
Bazální
stimulace**

Na dotazy čtenářů odpovídá

PhDr. Karolína Maloňová, Ph.D.,

certifikovaná lektorka a supervizorka, jednatelka INSTITUTU Bazální stimulace podle Prof. Dr. FRÖHLICHA, s. r. o.

Dotaz:

Dobrý den,

pracuji u dětí s kombinovaným postižením jako pečovatelka. Mám dva dotazy. Může se masáž stimuluji dýchání realizovat, když je dítě nemocné a má infekci? A u dětí s hypotonií je vhodnější zklidňující, nebo povzbuzující stimulace?

J. S. pečovatelka

Odpověď:

U onemocnění infekčních původů není kontraindikace k aplikování masáže stimuluji dýchání. Naopak tuto techniku aplikujeme i u pacientů v intenzivní péči s těžkými záněty dýchacích cest nebo pneumoniemi. Masáž stimuluji dýchání podporuje výměnu plynů v dýchacích cestách, přispívá k odchodu sekretu z dýchacích cest a vede také k celkovému zklidnění, uvolnění a mnohdy i navození spánku. Děti, které trpí hypotonií, stimuluje převážně povzbuzující somatickou stimulací, abychom zvýšili svalový tonus. Avšak pokud je dítě psychicky neklidné, plačtivé či úzkostné nebo nemůže usnout, zvolte raději zklidňující somatickou stimulaci, i když je hypotonické. V těchto případech se prioritně soustředíme na zlepšení psychického stavu dítěte a nechceme ho ještě více iritovat.